

ПЕРСПЕКТИВИ ІТ АУТСОРСИНГУ УКРАЇНИ

¹ІТ підприємство EXTERTEST

Анотація

У статті висвітлено питання перспектив розвитку ІТ аутсорсингу України, наведено конкурентні переваги українських ІТ аутсорсерів на світовому ринку.

Ключові слова: ІТ аутсорсинг; інформаційні технології; міжнародний рейтинг аутсорсерів.

Abstract

The article covers the issue of the prospects for the development of IT outsourcing in Ukraine, the competitive advantages of Ukrainian IT outsourcers in the world market are given.

Keywords: IT outsourcing; Information Technology; international rating of outsourcers.

Вступ

Інформатизація сучасного суспільства є загальносвітовим соціальним процесом, пов'язаним з необхідністю збору, зберігання, обробки та передачі величезних масивів інформації, що і спричинило перехід від індустріального суспільства до інформаційного.

За останні кілька десятиліть інформаційні технології щільно увійшли у всі області нашого життя і вплинули на бізнес, якому стало простіше виходити на світові ринки. З стрімким розвитком та глобалізацією ІТ індустрії, бізнес – процеси стають дедалі складнішими, що потребує оптимізації зовнішнього та внутрішнього середовища бізнесу за допомогою спеціальних знань та компетентних ІТ фахівців, виходячи з чого їх наявність стає обов'язковою елементом ведення сучасного бізнес – процесу. Вже саме поняття ІТ менеджменту має на увазі сукупність об'єктів інформаційних технологій, спрямованих на автоматизацію та забезпечення діяльності компанії [1].

Результати дослідження

Технології дедалі більше поширюються на різні галузі, оскільки вони дозволяють автоматизувати виробничі процеси, підвищити продуктивність, знизити витрати й підвищити загальну ефективність бізнесу. Понад 21% українських компаній мали найманих ІТ фахівців на кінець 2021 року, а близько 15% залучали експертів зі сторони [3].

В останні роки українська аграрна промисловість активно трансформується та основним ресурсом стає не земля, а технології.

Дедалі більше українських промислових підприємств впроваджують технології Big Data, які дозволяють аналізувати великі масиви даних, прогнозувати попит та пропозицію, формувати цінову політику, оптимізуючи асортимент відповідно до потреб ринку. Впровадження технологій 3D – друку, хмарних сервісів та робототехніки – це далеко не всі технологічні трансформації. У цих технологіях лідирують фармацевтика, машинобудування та виробництво техніки [4].

Безперервна робота технічних засобів та програмного забезпечення є чи не головним фактором успішної діяльності компанії і цей висновок підтверджується фактом того, що інвестиції в ІТ менеджмент іноді є одним з напрямів, що найбільш фінансуються.

ІТ служба підприємства є досить важливою ланкою бізнес-структури, яка оптимізує не тільки внутрішнє бізнес середовище, але й істотно впливає на зовнішнє. Залежно від розміру компанії та обсягів її виробництва ІТ служба, як правило, може мати один або кілька підрозділів з ІТ фахівцями. Діяльність повністю залежить від правильності встановлення точної мети, також грамотному розподілі цілей і завдань між фахівцями [2]. Але, як показує практика, більшість підприємств не можуть собі дозволити фінансово утримувати цілий штат ІТ фахівців, та й часто це недоцільно, а іноді навіть обтяжливо для організації. Пошук кваліфікованих кандидатів, організація необхідної кількості робочих місць, оплата комунальних послуг та витратних матеріалів, оплата праці, премій та соціальних пільг, форс – мажори у яких можуть опинитися співробітники із заміною відсутнього персоналу, і це

далеко не весь перелік перешкод, з якими може зіткнутися керівництво компанії. У той же час бізнес потребує стабільної, надійної роботи, і в таких випадках не обійтися без послуг ІТ аутсорсингу, який набирає обертів. Він забирає на себе всі завдання та обов'язки у сфері ІТ, особливо що стосується інфраструктури та технічного забезпечення бізнес-процесів.

ІТ аутсорсинг можна описати, як підряд або субпідряд супроводу ІТ інфраструктури і зовнішня ІТ підтримка компаній, яка дозволяє підвищити якість продуктів і послуг. Компанія, що надає послуги аутсорсингу доповнює, або повністю підміняє собою повноцінний ІТ відділ, охоплюючи весь спектр потреб замовника в даній сфері.

Існує кілька видів ІТ аутсорсингу: ресурсний, функціональний і стратегічний ІТ аутсорсинг.

Ресурсний ІТ аутсорсинг поділяє надання в оренду замовнику тих чи інших ІТ ресурсів компанії аутсорсера. Типовим прикладом ресурсного ІТ аутсорсингу є аренда ІТ персоналу, або по іншому ІТ аутстафінг, який передбачає надання аутсорсером замовнику на певний термін.

Функціональний ІТ аутсорсинг передбачає передачу замовником частини функцій або сервісів своєї ІТ служби компанії аутсорсеру. Цей вид ІТ аутсорсингу є найбільш поширеним. На відміну від ресурсного ІТ аутсорсингу функціональний має на увазі певний рівень сервісу, за який компанія аутсорсер несе повну відповідальність.

Стратегічний ІТ аутсорсинг має на увазі комплексне обслуговування та керування всією ІТ інфраструктурою замовника. Компанія аутсорсер бере на себе весь комплекс завдань з супроводу і стратегічного розвитку ІТ замовника у відповідності з потребами бізнесу. Замовник повністю абстрагується від усіх процесів управління ІТ.

В Україні перебуває величезна кількість ІТ компаній, які надають послуги аутсорсингу, при цьому щороку ІТ ринок України зростає щонайменше на 20%. Більшість замовлень надходять з англomовних країн, таких як США, Великобританія, Австралія та Канада. Міжнародна Асоціація ІАОР опублікувала рейтинг The Global Outsourcing 2022, де назвала 100 найкращих у світі постачальників аутсорсингових послуг та консультантів. Серед них 13 українських ІТ компаній.

Серед 13 компаній, які увійшли до списку найкращих міжнародних аутсорсерів: Eleks; Avenga; Infopulse; Ciklum; Sigma Software; Intellias; Комп'ютери; Innovecs; Intetics; Miratech; Softengi; N-IX; NIX. Усі вони мають R&D-офіси в Україні [5].

Міжнародна асоціація ІАОР щороку обирає найкращі ІТ компанії, які входять до рейтингу The Global Outsourcing 2022. Тут відзначають 100 найкращих у світі постачальників аутсорсингових послуг та консультантів. На вибір найкращих впливають відгуки клієнтів, нагороди, інноваційність, а також навантаження корпоративної та соціальної відповідальності, яку несуть проекти. Методологія відбору дуже строга. Минулого року майже всі ці компанії вже потрапили до міжнародного рейтингу аутсорсерів, крім Softengi та Computools [5].

Слід враховувати, що конкуренція на світовому ринку досить висока, і постійно з'являються нові гравці. Потенційні замовники можуть стояти перед вибором, де краще замовляти послуги ІТ аутсорсингу: в Україні, або, наприклад, Філіппінах або Індії.

Безсумнівно, програмісти з України мають професійні переваги в порівнянні з конкурентами з Філіппін. Це і кількість розробників, і їх досвід, так як українські фахівці вже давно співпрацюють із західними замовниками і мають досвід роботи над складними проектами. Однак, ІТ аутсорсери з Філіппін часто пропонують ціну не просто на 20-30% нижче, ніж пропонують їх українські колеги, але, іноді, різниця в ціні може бути в 3-4 рази.

Однією з причин такого демпінгу є те, що професійні навички пропонованих програмістів не дуже високі. Звичайно, для нескладних завдань такий рівень професіоналізму цілком може бути достатній і тоді зрозуміла позиція замовника, який вибирає варіант, який в кілька разів дешевше. Однак на складних і неординарних задачах такої різниці в ціні бути не може, т.я. ринок чітко визначає ціну професіоналізму.

Ще одним аспектом, який, так чи інакше, враховують замовники, це географічне положення України в близькому годинному поясі до замовників із країн ЄС. І навіть для компаній зі США або Канади Україна є кращим вибором за цим критерієм у порівнянні з Китаєм або Індією.

Висновки

Варто зазначити, що після широкомасштабного вторгнення Росії в Україну поступово руйнується ринок аутсорсингу ІТ фахівців у Росії та Білорусії. Західні клієнти не готові псувати репутацію,

працюючи з цими країнами, тому цих фахівців легко буде замінити ринками в Східній Європі. Крім того, Україна має досить гарну вищу школу, яка готує ІТ фахівців, тому навіть програмісти-початківці зазвичай мають досить високий рівень знань, а багато з них проходять ще спеціалізовані курси від світових компаній. Тому, за умовчанням, шанс знайти якісного програміста-початківця в Україні завжди буде вищим. Тому, з надією на краще в очікуванні ще більшого зростання ІТ ринку після завершення війни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гадасіна Л. В., Півень Г. І. Вплив цифрової епохи формування стратегії компанії // Тези доповіді конференції. – 2019. – С.110-112.
2. Жан-Луї Бравар, Роберт Морган Бравар, Ж.Л. Ефективний аутсорсинг: розуміння, планування та використання успішних аутсорсингових відносин. – М: Баланс Бізнес Букс, 2007. – 251с.
3. Дані держкомстату України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Дослідження Асоціації «ІТ Україна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://itukraine.org.ua/files/reports/2022/DoITLikeUkraine2022.pdf?utm_source=newsletter&utm_medium=email&utm_campaign=doslidzhennya_do_it_na_lik.
5. Рейтинг The Global Outsourcing 2022 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.iaop.org/Content/19/165/5537>.

Куленко Сергій — власник, ІТ підприємство EXTERTEST.

Науковий керівник: **Косарук Олена** — к. пед. н., доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

Kulenko Serhiy — owner, IT enterprise EXTERTEST.

Supervisor: **Kosaruk Olena** — Ph. D., Associate Professor of the Department of Department of Finance and Innovation Management, Vinnytsia national technical university, Vinnytsia.